

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519202102
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Janáková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1519202102.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Janákovvej a členiek senátu: JUDr. Zuzany Kučerovej a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: A.. A. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX/XX, I., zastúpeného: Haščák & partners, advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Prokopova 345/42, Bratislava, proti žalovanému: D. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/X, I., zast.: Advokátska kancelária Hanáček & Hanáčková, s.r.o., so sídlom Zahradnícka 41, Bratislava, o neúčinnosť právneho úkonu, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V z 13. septembra 2021, č.k. 7C/24/2019-154, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie sa p o t v r d z u j e .

Žalobcovi sa proti žalovanému p r i z n á v a n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že odporovaný právny úkon Dohoda o vyporiadaní dedičstva zo dňa 19.09.2018, uzatvorená medzi žalovaným a Z.. D. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je ako celok obsiahnutá v Uznesení o dedičstve, Okresného súdu Bratislava V pod sp.zn. 2D/141/2018-100 (Dnot 24/2018, IČS: 1518200840), ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.09.2018, je voči žalobcovi právne neúčinný (I. výrok) a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania 100% (II. výrok).

2. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca ako veriteľ s pánom Z.. D. G. - dlžníkom, ktorý je súčasne aj synom žalovaného, uzavrel ústnu zmluvu, resp. zmluvy o pôžičke, predmetom ktorých bol záväzok žalobcu prenechať dlžníkovi peňažnú sumu vo výške 180.000,- eur a záväzok dlžníka poskytnutú pôžičku vrátiť žalobcovi riadne a včas. Notárskou zápisnicou č. N 362/2016 (NZ 29337/2016, NCRIs 30157/2016) dlžník uznal svoj záväzok voči žalobcovi vo výške 180.000,- eur. Dňa 09.01.2018 zomrela matka dlžníka Z.. D. G. a dedičmi po poručiťke boli žalovaný - manžel poručiťky a syn poručiťky - dlžník Z.. D. G..

3. Žalovaný v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 2D 141/2018 ako dedič po poručiťke, svojej manželke, uzatvoril so svojim synom-dlžníkom dohodu o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na základe ktorej do dedičstva po poručiťke patrí: 1/suma 92 600,17 eur, ktorú do dedičstva vpláca pozostalý manžel poručiťky z titulu vysporiadania BSM., 2/ byt č. X, X.p., vchod: K. X, I. X. a príslušný podiel priestoru na spoločných častiach, spoločných zariadeniach

domu, ktorého všeobecná hodnota stanovená znalcom bola ku dňu smrti poručiťky na sumu 89 671,20 eur, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k.ú. X., 3/ záhradná chatka, ktorej všeobecná hodnota stanovená znalcom bola ku dňu smrti poručiťky na sumu 34 060,81 eur, 4/ nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX k.ú. X., obec: I. - m. č. X., ktorých všeobecná hodnota ku dňu smrti poručiťky bola znalcom stanovená na sumu 36 473,46 eur, zostatok na účte poručiťky v sume 24 994,86 eur a dlh v sume 311,08 eur. Následne súd schválil dedičskú dohodu, na základe ktorej žalovaný nadobúda sumu 92 600,17 eur, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k.ú. X., ktorých všeobecná hodnota stanovená znalcom bola ku dňu smrti poručiťky na sumu 11 689,55 eur a dlh v sume 311,08 eur, s povinnosťou vyplatiť ustupujúcemu spoludedičovi Z.. D. G., rod. G., nar. XX.XX.XXXX náhradu vo výške 30 000,00 eur v lehote do 1 roka od právoplatnosti meritórneho rozhodnutia. Čistá hodnota dedičstva poručiťky podľa dedičského rozhodnutia predstavovala sumu 103 978,64 eur. Žalovaný v konaní neprodukoval žiadne prostriedky procesnej obrany, iba v písomnom vyjadrení k žalobe uviedol, že nevedel o dlhoch svojho syna a ani o jeho podnikateľských ani iných aktivitách. Pri uzavretí dedičskej dohody sa domnieval, že sa jedná o určité konanie zo strany syna (dlžníka), spočívajúce vo vzájomnom vyrovnaní sa, nakoľko mu v minulosti požičal finančné prostriedky v sume 30 000,- eur. Zároveň mal za to, že syn nemá záujem obhospodarovať a náležite sa starať o nehnuteľnosti a tiež predpokladal, že syn mu uvedený majetok prenechal za určitú odplatu, pričom tak urobil zabezpečenie jeho potrieb, za pomoc a starostlivosť počas celého jeho života.

4. Za tohto skutkového stavu, odkazujúc na § 42a ods. 1, 2, 3 písm. a) Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 42b ods. 1, 2, 4 OZ súd prvej inštancie dospel k záveru o dôvodnosti žaloby. Skonštatoval, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný ako dedič v dedičskom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 2D 141/2018 uzatvoril dohodu o vyporiadaní dedičstva, na základe ktorej dlžník ako dedič nezískal zákonný dedičský podiel, ale iba nárok na vyplatenie sumy 30 000,- eur. V prípade, ak by dostal dedičský podiel, hodnota jeho podielu by predstavovala sumu 51 989,32 eur, čo je polovica z čistej hodnoty dedičstva zo sumy 103 978,64 eur. Výplata sumy 30 000,- eur je teda podstatne nižšia, na akú by mal syn žalovaného - dlžník nárok, pričom netreba opomenúť skutočnosť, že dedičské rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.09.2018 a doteraz túto sumu ustupujúcemu dedičovi nevyplatil. Týmto konaním teda spôsobuje svojmu synovi, ako dlžníkovi, nemožnosť vyplatiť aspoň čiastočne žalobcu ako veriteľa, hoci vo svojom písomnom vyjadrení poukazuje na snahu a ochotu jeho syna splatiť žalobcovu pohľadávku. Žalovaný je teda subjekt, ktorý mal z odporovaného právneho úkonu dlžníka, v dedičskom konaní, prospech. Žalobca preukázal existenciu vymáhateľnej pohľadávky, čo žalovaný ani nerozporoval a svoju obranu v konaní založil na tom, že úmysel ukrátiť dlžníka nebol daný, keďže o dlžnej pohľadávke nemal vedomosť. Dôkazné bremeno teda zaťažuje blízku osobu, v prospech ktorej bol urobený právny úkon ukracujúci veriteľa, aby preukázala, že dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa i pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

5. Podľa odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie je objektívne preukázané, že žalovaný, ako blízka osoba dlžníka žalobcu, pri náležitej starostlivosti musel úmysel dlžníka poznať, pretože o finančnej situácii dlžníka vedel, sám mu v minulosti požičal peniaze a uzavretím dedičskej dohody, v zmysle ktorej tento dedičský podiel nezískal, získal prospech žalovaný a ukrátil týmto úkonom veriteľa dlžníka, t.j. žalobcu, a preto mal súd prvej inštancie za to, že žaloba bola podaná dôvodne. Žalovaného (osoba blízka podľa § 116 OZ) nezbavilo povinnosti náležitej starostlivosti vyjadrenie, že nemal vedomosť o synových aktivitách ani o vzniknutom dlhu. Zákon od dlžníkovi blízkej osoby i v takejto situácii (dedičské konanie) vyžaduje, aby vynaložil náležitú starostlivosť a dôsledným spôsobom sa presvedčil, že dedičská dohoda, ktorú uzatvoril a na základe ktorej dedič Z.. D. G. nenadobudol zákonný podiel, neukracuje veriteľa dlžníka.

6. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) tak, že žalobcovi v celom rozsahu ako úspešnej strane sporu priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

II.

Odvolanie žalovaného

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/4/2016, v zmysle odôvodnenia ktorého sa môže blízka osoba dlžníka žalobe podľa §

42a Občianskeho zákonníka účinne brániť, ak hodnoverným spôsobom preukáže, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom postupovala s tak náležitou starostlivosťou, aby ukracujúci úmysel rozpoznala, alebo sa o ňom aspoň mohla dozvedieť. Dôvodil, že voči dlžníkovi (svojmu synovi) vynaložil náležitú starostlivosť pri zisťovaní jeho finančnej situácie, pýtal sa na jeho finančnú situáciu, pričom dlžník neuviedol žiadne svoje záväzky, pri ktorých by mohol žalovaný predpokladať ukrátenie dlžníka veriteľa. Uviedol, že s dlžníkom nezdieľajú spoločnú domácnosť a žalovaný nevedel a ani sa nemal dozvedieť o záväzkoch dlžníka, pokiaľ ho dlžník aj napriek dopytom o svojich záväzkoch neupovedomil. O tom, že žalovaný nevedel o úmysle dlžníka ukrátiť svojich veriteľov svedčí aj záväzok žalovaného splatiť dlžníkovi finančnú náhradu ako ustupujúcemu spoludedičovi vo výške 30 000 eur, ktorá by sa mohla použiť na prípadné splatenie dlžníkových záväzkov. V opačnom prípade by sa k takémuto kroku nezaväzoval a súhlasil by s prenechaním dedičstva v celom rozsahu. Žalovaný nemal vedomosť, akými ďalšími spôsobmi by sa mal presvedčiť o tom, že právny úkon neukracuje dlžníka. Pred podpisom dohody o vyporiadaní dedičstva žalovaný vykonal aj lustráciu vo verejných registroch, v ktorých nebolo zverejnené vyhlásenie oddĺženia, z ktorých by sa žalovaný mohol dozvedieť o záväzkoch dlžníka. Žalovaný teda vynaložil aktívnu snahu na zisťovanie finančného stavu dlžníka, a teda nemohol predpokladať dlžníkov záujem ukrátiť veriteľa v prípade uzatvorenia dohody o vyporiadaní dedičstva, nakoľko išlo o vyústenie prirodzeného procesu v rámci dedičského konania po smrti manželky žalovaného. O finančných záväzkoch dlžníka sa žalovaný dozvedel až v roku 2019, nakoľko vystupoval ako žalovaná osoba v súvislosti s dlžníkovou firmou. V závere odvolania žalovaný ďalej uviedol, že dlžník má záujem na vysporiadaní finančných záväzkov voči žalovanému a tieto žalobcovi aj uhradí. Má za to, že preukázal, že ani pri náležitej starostlivosti nemohol poznať úmysel dlžníka ukrátiť veriteľa, a preto takýto právny úkon nemožno považovať za odporovateľný právny úkon. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný navrhol odvolaciemu súdu, aby žalobu v celom rozsahu zamietol.

III.

Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu

8. K odvolaniu žalovaného podal žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyjadrenie zo dňa 18. novembra 2021, v ktorom navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie okresného súdu ako vecne správne potvrdil a priznal žalobcovi voči žalovanému plnú náhradu trov prvostupňového, ako aj odvolacieho konania. Uviedol, že žalovaný v priebehu celého konania nepreukázal žiadny aktívny prístup pred uzatvorením odporovateľného právneho úkonu smerujúceho k zisťovaniu toho, či jeho syn (dlžník žalobcu) má alebo nemá záväzky a veriteľov. V priebehu súdneho konania podal len jedno vyjadrenie k žalobe. Podľa žalobcu sa javí ako nepravdepodobné, že by žalovaný nemal vedomosť o možných záväzkoch svojho syna, a že by nevedel o žiadnych jeho veriteľoch. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 37Odi/3/2018, ktorým bolo zrušené oddĺženie syna žalovaného pre nepoctivých zámer, a ktorý bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3CoKR/36/2019 zo dňa 25. novembra 2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03. februára 2021. Následne bola začatá exekúcia v prospech žalobcu a v neprospech syna žalovaného na vymoženie pohľadávky 180 000 eur s príslušenstvom u súdneho exekútora JUDr. Lišku, sp.zn. 324EX 162/2021, o čom bol súd a aj právny zástupca žalovaného upovedomený. Exekúcia prebieha na základe exekučného titulu - notárska zápisnica sp.zn. N 362/2016 (NZ 29337/2016, NCRIs 30157/2016) napísaná na notárskom úrade JUDr. Trelu v Bratislave, a na základe rovnakého exekučného titulu už v minulosti prebiehala exekúcia vedená na exekútorskom úrade JUDr. Cvrkoňa v Trenčíne sp.zn. 3/2017, ktorá bola ex offo zastavená pre podaný návrh syna žalovaného o oddĺženie. V tom čase mal syn žalovaného stále trvalý (a aj skutočný) pobyt na adrese trvalého pobytu žalovaného, teda na túto adresu mu boli doručované aj všetky písomnosti súvisiace s predmetným exekučným konaním.

9. Žalobca ďalej uviedol, že žalobca cestou svojho právneho zástupcu dňa 07.05.2018 adresoval notárke O.. M., ako súdnej komisárke do dedičského konania 2D/141/2018 žiadosť o poskytnutie súčinnosti, v ktorej uviedol, že syn poručiteľky (dlžník) je veriteľom žalobcu. Nakoľko sa jednalo dedičské konanie po poručiteľovi - manželke žalovaného, tento bol rovnako jeho účastníkom a je dôvodné predpokladať, že notár ako súdny komisár účastníkov o tejto žiadosti vyrozumel v priebehu pojednávania, čo tiež preukazuje vedomosť žalovaného o možnej existencii veriteľov jeho syna. Žalobca tiež považuje za účelové vyjadrenie žalovaného, že so synom sa dohodol na odporovanom úkone, a že ako ustupujúcemu dedičovi mu do roka od uzavretia odporovaného úkonu vyplatí 30 000 eur, čo však podľa názoru žalobcu nie je možné vyhodnotiť ako dôkaz o nevedomosti žalovaného o synových záväzkoch.

Podľa žalobcu žalovaný v odvolaní v rozpore s ust. § 366 C.s.p. zopakoval všetky tvrdenia uvedené už v konaní na prvom stupni bez toho, aby uviedol novoty.

10. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100 %.

IV.

Odvolacia replika odvolateľa

11. Odvolateľ v reakcii na vyjadrenie žalobcu k odvolaniu v podaní z 2. marca 2022 zotrval na dôvodoch uvedených v odvolaní a zdôraznil, že o žalobcových dlhoch sa dozvedel až v roku 2019, keď bola proti jeho osobe podaná žaloba, a že v prípade, ak by aj mal vedomosť o prebiehajúcej exekúcii, nie je možné automaticky predpokladať, že dlžník mal úmysel ukrátiť veriteľa, t.j. žalobcu.

V.

Právne posúdenie

12. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. C.s.p., po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom - zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 C.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 C.s.p.

13. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak žalobe žalobcu (o určenie, že Dohoda o vyporiadaní dedičstva zo dňa 19.09.2018, uzatvorená medzi žalovaným a Z.. D. G., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je ako celok obsiahnutá v Uznesení o dedičstve, Okresného súdu Bratislava V pod sp.zn. 2D/141/2018-100 (Dnot 24/2018, IČS: 1518200840), ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.09.2018) vyhovel z dôvodu preukázania splnenia podmienok na vyslovenie odporovateľnosti právneho úkonu, s poukazom na uplatnený odvolací dôvod žalovaného podľa ust. 365 ods. 1 písm. f) C.s.p. vymedzeného vadou rozhodnutia v podobe vady skutkových zistení, keďže podľa žalovaného súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam v časti týkajúcej sa posúdenia náležitej starostlivosti blízkej osoby k rozpoznaní úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa.

14. Podľa § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkové právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

15. Podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka, odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkyimi (§ 116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

16. Podľa § 42a ods. 3 písm. a) Občianskeho zákonníka, odporovať možno tiež právnomu úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobou

jemu blízkou (§ 116 a 117) alebo ktorý dlžník urobil v uvedenom čase v prospech osôb uvedených v písmenách a), b), c) alebo d); to však neplatí, ak druhá strana preukáže, že nemohla ani pri náležitej starostlivosti poznať úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa.

17. Podľa § 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo odporovať právny úkonom môže uplatniť veriteľ žalobou.

18. Podľa § 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka, právo odporovať právny úkonu sa uplatňuje proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospech.

19. Podľa § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka, právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech.

20. Za použitia vyššie uvedených zákonných ustanovení odvolací súd v preskúmvanej veci konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 C.s.p., pretože súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania a stanoviská strán sporu k prejednávanej veci, citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednaný prípad, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o dôvodnosti žaloby žalobcu dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil a odôvodnenie napadnutého rozsudku dalo odpoveď na skutkovo a právne relevantné otázky súvisiace s predmetom konania, keď v dostatočnom rozsahu zodpovedalo, prečo bolo žalobe žalobcu vyhovené. S poukazom na konštantnú judikatúru Ústavného súdu SR, ako aj Najvyššieho súdu SR odvolací súd uvádza, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. S poukazom na uvedené, ako aj na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2009, sp. zn. 2 Cdo 238/2008, sa odvolací súd zaoberal len tými odvolacími námietkami a argumentmi žalovaného, ktoré boli pre rozhodnutie o odvolaní odvolacím súdom relevantné.

21. Úlohou súdu bolo vzhľadom na odvolaciu námietku žalovaného posúdiť, či žalovaný voči dlžníkovi vynaložil náležitú starostlivosť a aktívnu snahu pri zisťovaní jeho finančnej situácie, a teda či mohol predpokladať dlžníkov záujem ukrátiť veriteľa v prípade uzatvorenia dohody o vyporiadaní dedičstva.

22. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že účelom inštitútu občianskeho práva odporovateľnosti je zabrániť nepoctivým úkonom dlžníka, ktorými zmenšuje svoj majetok (veci, práva, pohľadávky) na úkor veriteľa. Podstatou odporovateľnosti je neúčinnosť právneho úkonu voči určitej osobe, ktorá znamená, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z predmetu odporovaného právneho úkonu tak, akoby k tomuto úkonu vôbec nedošlo. Právna úprava odporovateľnosti právnych úkonov je obsiahnutá v ustanoveniach § 42a a § 42b Občianskeho zákonníka. Z hľadiska jej systematiky treba rozlišovať medzi aktívnou vecnou legitímáciou na uplatnenie odporovateľnosti (§ 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka), podmienkami odporovateľnosti (§ 42a ods. 2 až 5 Občianskeho zákonníka), podmienkami odporovateľnosti (§ 42b ods. 1 Občianskeho zákonníka), pasívnou vecnou legitímáciou (§ 42b ods. 2 Občianskeho zákonníka) a právnymi následkami spojenými s úspešným odporovaním právneho úkonu (§ 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka). Právny úkon, ktorému veriteľ s úspechom odporoval, je právne neúčinný a veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku; ak to nie je možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Dôsledkom úspešného odporovania právneho úkonu je v zmysle citovaného ustanovenia § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka neúčinnosť tohto úkonu. Právnu neúčinnosť charakterizuje samotný zákon tak, že veriteľ môže požadovať uspokojenie svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právny úkonom ušlo z dlžníkovho majetku a ak to nie je dobre možné, má právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto úkonu prospech. Právna neúčinnosť odporovateľného právneho úkonu je neúčinnosťou relatívnou, t.j. táto neúčinnosť platí iba voči veriteľovi, ktorý sa úspešne domáhal odporovateľnosti právneho úkonu. Neúčinnosť právneho úkonu sa voči veriteľovi prejaví tak, že na uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky možno vykonať exekúciu napr. predajom veci tak, ako by k zmene jej vlastníctva z dlžníka na iný subjekt nebolo došlo. Ak to však nie je možné, priznáva zákon veriteľovi právo na náhradu voči tomu, kto mal z

odporovateľného právneho úkonu prospieť. Táto náhrada je limitovaná výškou prospechu, ktorý mal žalovaný z odporovateľného právneho úkonu. Pretože právo odporovať právnym úkonom sa v zmysle ustanovenia § 42b ods. 1 v spojení s § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka uplatňuje žalobou o určenie právnej neúčinnosti právneho úkonu, môže právny dôsledok úspešného odporovania, t.j. neúčinnosť právneho úkonu, nastať až právoplatnosťou rozsudku, ktorým bude takejto žalobe vyhovieť.

23. Podmienky, za ktorých môže veriteľ napadnúť právny úkon dlžníka odporovacou žalobou, sú uvedené v ustanovení § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka a sú nimi: právny úkon, ktorým sa ukracuje pohľadávka veriteľa, vymáhateľnosť pohľadávky veriteľa, ukrátenie veriteľa (objektívna stránka odporovateľnosti), úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa (subjektívna stránka odporovateľnosti) a vedomosť druhej strany o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. V neposlednom rade aj uplatnenie odporovacej žaloby v trojročnej lehote od urobenia odporovaného právneho úkonu, ktoré je hmotnoprávnou podmienkou úspešnosti žaloby.

24. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer strán sporu. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu.

25. Pri odporovateľnosti právneho úkonu ustanovenie § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka stanovuje skutočnosti, ktoré je potrebné v konaní preukazovať, pričom tieto skutočnosti je všetky povinný preukázať žalobca, pokiaľ nejde o prevod blízkej osobe, nakoľko v tomto prípade ust. § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka vychádza z predpokladu, že osoby blízke dlžníkovi o úmysle dlžníka daným úkonom ukrátiť veriteľa vedeli. Preukázanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa tak nie je podmienkou odporovateľnosti v prípade, ak dlžník realizoval právny úkon s osobami jemu blízkymi (§ 116 a § 117 Občianskeho zákonníka) alebo v prospech týchto osôb. V takomto prípade sa existencia ukracujúceho úmyslu dlžníka predpokladá ex lege a skutočný úmysel dlžníka pre procesný úspech žalujúceho veriteľa nie je podstatný. Rozhodujúcou skutočnosťou je ukrátenie veriteľa, teda objektívny stav, ktorý svoje právne následky neodvodzuje od subjektívneho motívu (ukracujúceho úmyslu) dlžníka. V takomto prípade zákon u blízkych osôb dlžníka konštruje vyvrátenú domnienku, že úmysel dlžníka ukrátiť jeho veriteľa poznali a je preto na týchto osobách (ak chcú účinne zabrániť podanej odporovacej žalobe), aby v konaní preukázali, že úmysel dlžníka v čase uskutočnenia ukracujúceho právneho úkonu nemohli poznať ani pri vynaložení náležitej starostlivosti. K účinnému vyvráteniu tejto zákonnej domnienky (v záujme vlastného procesného úspechu) je preto nevyhnutné jednak tvrdenie žalovanej blízkej osoby dlžníka, že dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať, ale najmä preukázanie (splnenie dôkaznej povinnosti) konkrétnych úkonov vynaloženia náležitej starostlivosti. Za týmto účelom musí žalovaná blízka osoba hodnoverným spôsobom v konaní preukázať, že v súvislosti s odporovaným právnym úkonom vynaložila takú relevantnú činnosť, aby ukracujúci úmysel z výsledkov tejto činnosti rozpoznala, alebo sa o ňom aspoň mohla dozvedieť.

26. Odvolací súd konštatuje, že v preskúmvanej veci išlo o právny úkon uzatvorený medzi žalovaným a jeho synom, ktorý je dlžníkom žalobcu, a to o Dohodu o vyporiadaní dedičstva zo dňa 19. septembra 2014, ktorá je ako celok obsiahnutá v Uznesení o dedičstve, Okresného súdu Bratislava V pod sp.zn. 2D/141/2018-100 (Dnot 24/2018, IČS: 1518200840), ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.09.2018. Ide teda o právny úkon urobený medzi dlžníkom a osobou jemu blízkou v zmysle ust. § 116 a 117 Občianskeho zákonníka.

27. Z obsahu súdneho spisu súdu prvej inštancie mal odvolací súd za nesporne preukázané a tieto skutočnosti medzi účastníkmi konania neboli ani sporné, a to, že:

- dňa 19. augusta 2016 dlžník do notárskej zápisnice č. N 362/2016 (NZ 29337/2016, NCRIs 30157/2016) urobil vyhlásenie o uznaní dlhu a súhlase povinnej osoby s vykonateľnosťou a exekúciou zmysle § 41 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a vyhlásil, že uznáva svoj dlh voči veriteľovi (žalobcovi) vo výške 180 000 eur čo do dôvodu a výšky a zaviazal sa ho uhradiť najneskôr do 26. novembra 2016. Svoj dlh uznal titulom poskytnutej pôžičky na základe ústnej dohody so žalobcom, vo výške 180 000 eur;

- dňa 09.01.2018 zomrela matka dlžníka Z.. D. G. a dedičmi po poručiiteľke boli žalovaný - manžel poručiiteľky a syn poručiiteľky - dlžník Z.. D. G.;

- dňa 23. marca 2018 súdny exekútor JUDr. Pavol Crkoň, exekútorský úrad Trenčín upovedomil žalobcu a aj dlžníka o začatí exekúcie pre vymozenie istiny 180 000 eur, v ktorom bola uvedená adresa dlžníka Vývojová 227/4, 85110 Bratislava, ktorá adresa je totožná s bydliskom žalovaného;

- dňa 10. septembra 2018 Okresný súd Bratislava I rozhodol pod sp. zn. 37OdK/324/201, že na majetok dlžníka sa vyhlasuje konkurz, a že dlžník bol zbavený všetkých dlhov, ktoré môžu byť uspokojené iba konkurze alebo splátkovým kalendárom v rozsahu, v akom nebudú uspokojené v konkurze. V tomto rozhodnutí bola adresa dlžníka uvedená už iná adresa, a to: D. E. XXXX/XXA, XXXXX I.;

- dňa 19. septembra 2018 Okresný súd Bratislava V prostredníctvom povereného súdneho komisára JUDr. Márie Gajdošovej uznesením č.k. 2D/141/2018-100, právoplatným dňa 19. septembra 2018, vo výroku bod IV. schválil podľa § 203 ods. 1 písm. c) C.m.p. dohodu dedičov o vyporiadaní dedičstva, na základe ktorej žalovaný nadobúda sumu 92 600,17 eur, nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, k.ú. X., ktorých všeobecná hodnota stanovená znalcom bola ku dňu smrti poručiiteľky na sumu 11 689,55 eur a dlh v sume 311,08 eur, s povinnosťou vyplatiť ustupujúcemu spoludedičovi Z.. D. G., rod. G., nar. XX.XX.XXXX náhradu vo výške 30 000,00 eur v lehote do 1 roka od právoplatnosti meritórneho rozhodnutia. Čistá hodnota dedičstva poručiiteľky podľa dedičského rozhodnutia predstavovala sumu 103 978,64 eur;

- dňa 23. januára 2019 Okresný súd Bratislava I rozsudkom č. k. 37Odi/3/5018-111 zrušil oddĺženie dlžníka pre nepoctivý zámer pri oddĺžení.

28. Odvolací súd ďalej zistil, že žalobca podal odporovaciu žalobu v trojročnej lehote od urobenia žalobcom označeného odporovateľného právneho úkonu, ktorý ukracuje uspokojenie veriteľovej (žalobcovej) pohľadávky voči dlžníkovi, keďže čistá hodnota dedičstva poručiiteľky podľa dedičského rozhodnutia predstavovala sumu 103 978,64 eur a dlžník ako dedič na základe dohody o vyporiadaní dedičstva získal len nárok na vyplatenie sumy 30 000,- eur (ktorý mu doposiaľ nebol vyplatený) namiesto jeho zákonného dedičského podielu vo výške 51 989,32 eur. V konaní tiež bolo preukázané, že pohľadávka, ktorej uspokojenie bolo ukrátené, je vymáhateľná, čo znamená, že vymáhateľná pohľadávka v čase vyhlásenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie aj riadne existovala, jej existenciu žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie a ani odvolacom konaní nepoprel. V prejednávanej veci teda bolo úlohou žalovaného hodnoverne preukázať, že ani pri vynaložení náležitej starostlivosti nemohol poznať úmysel svojho syna - dlžníka ukrátiť žalobcu ako veriteľa.

29. Odvolací súd je tiež toho názoru, že z hľadiska posúdenia požiadavky vynaloženia náležitej starostlivosti zo strany žalovaného, ako osoby blízkej dlžníkovi, nemôže obstať jeho obrana len s poukazom na to, že sa pýtal syna na jeho finančnú situáciu a tento mu neuviedol žiadne svoje záväzky, pri ktorých by mohol žalovaný predpokladať ukrátenie dlžníka veriteľa, z čoho možno vyvodiť, že dlžníkovi dôveroval pri zodpovedaní jeho otázok. Odvolací súd však konštatuje, že odkaz na vzájomnú dôveru medzi blízkymi osobami nemôže nahrádzať dôkaznú povinnosť žalovanej strany preukázať vynaloženie určitých konkrétnych úkonov náležitej starostlivosti tak, ako to predpokladá ust. § 42a Občianskeho zákonníka. Náležitá starostlivosť vyžaduje určitú aktivitu nadobúdateľa z odporovateľného právneho úkonu, k zisteniu úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa v čase uzatvárania odporovateľného právneho úkonu.

30. Žalovaný namietal, že o finančných záväzkoch svojho syna - dlžníka sa dozvedel až v roku 2019, pred uzavretím dohody o vyporiadaní dedičstva mu syn o svojich dlhoch nepovedal, a keďže nezdíľajú spoločnú domácnosť, žalovaný nevedel a nemal sa ani ako dozvedieť o záväzku dlžníka. Odvolací súd neuznal dôvodnú ani túto námietku, nakoľko z dôkazov založených v súdnom spise (bod 27 odôvodnenia tohto rozsudku) vyplýva, že žalovaný býva na adrese K. XXX/X, XXX XX I.. V notárskej zápisnici zo dňa 19. augusta 2016, v ktorej dlžník uznal svoj dlh voči žalobcovi je uvedená adresa bydliska dlžníka totožná s adresou bydliska žalovaného, a to K. XXX/X, XXX XX I. a na rovnakú adresu bolo dlžníkovi doručované aj upovedomenie o začatí exekúcie č.k. EX 3/17-22 vydané súdnym exekútorom JUDr. Pavlom Crkoňom, exekútorský úrad Trenčín. Hoci v rozhodnutí Okresného súdu Bratislava I, ktorým bol vyhlásený na majetok dlžníka konkurz je uvedená dlžníkova adresa D. E. XXXX/XXA, XXX XX I.,

žalovaný súdu prvej inštancie a ani odvolaciemu súdu nepreukázal, že na tejto adrese sa dlžník skutočne zdržiaval, a že tam aj riadne býval. Žalovaný nepredložil ani jeden dôkaz o tom, že k nehnuteľnosti, kde mal dlžník bývať na adrese D. E. XXXX/XXA, XXX XX I., mal dlžník nejaký právny vzťah, a to či už kúpnu zmluvu, nájomnú zmluvu alebo akýmkoľvek iným spôsobom alebo svedectvom, ktorým by podporil svoje tvrdenie, že na tejto adrese sa dlžník skutočne, reálne zdržiaval a aj býval. S poukazom na vyššie uvedené odvolací súd zastáva názor, že žalovaný o dlhoch dlžníka svojho syna mohol vedieť minimálne z upovedomenia o začatí exekúcie, vydaného JUDr. Pavlom Crkoňom súdnym exekútorom, exekútorský úrad Trenčín, ktoré bolo doručované dlžníkovi na adresu rovnakú, na ktorej býval aj žalovaný, a to K. XXX/X, XXX XX I..

31. Žalovaný ďalej tvrdil, že pred podpisom dohody o vyporiadaní dedičstva vynaložil aktívnu snahu na zisťovanie finančného stavu dlžníka, keď vykonal aj lustráciu vo verejných registroch, v ktorých nebolo zverejnené vyhlásenie oddĺženia, z ktorých by sa mohol dozvedieť o záväzkoch dlžníka, a že uzavretie dohody o vyporiadaní dedičstva bolo len vyústením prirodzeného procesu v rámci dedičského konania po smrti manželky žalovaného. Podľa názoru odvolacieho súdu ani tejto námietke žalovaného nemožno priznať relevanciu úspešnej obrany proti odporovateľnosti, nakoľko žalovaný ani o tejto skutočnosti nepredložil súdu žiaden dôkaz, ktorým by preukázal, že vynaložil náležitú starostlivosť na poznanie úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa a táto skutočnosť ostala len v rovine tvrdenia žalovaného.

32. Obranu žalovaného, odôvodnenú len tým, že syn mu o svojich dlhoch nepovedal, a keďže nezdialajú spoločnú domácnosť, žalovaný nevedel a nemal sa ani ako dozvedieť o záväzku dlžníka, a že vykonal aj lustráciu vo verejných registroch, nie je možné v zmysle § 42a Občianskeho zákonníka považovať za úspešnú obranu proti odporovaniu právneho úkonu uzavretého so synom žalovaného. Zákon u neho ako blízkej osoby totiž v tomto prípade vedomosť úmyslu ukrátiť veriteľa predpokladá a na úspešnú obranu proti odporovateľnosti vyžaduje vynaloženie náležitej starostlivosti na poznanie tohto úmyslu. Pri akceptácii takejto obrany spočívajúcej v odkazovaní na dôveru medzi konajúcimi blízkymi osobami, by inštitút odporovateľnosti právnych úkonov v prípade blízkych osôb stratil na význame, pretože dôvera je vo všeobecnosti skôr obvyklým znakom vzťahu blízkych osôb. Na ubránenie sa odporovateľnosti preto musí blízka osoba preukázať vyvinutie takej činnosti (aktivity), pri ktorej mala náležitú snahu zistiť, či prevádzajúci nemá veriteľa, a či uvedeným úkonom sa nesnaží ho ukrátiť.

33. Žalovaný svojim tvrdením v odvolaní nepresvedčil odvolací súd, že vynaložil náležitú starostlivosť pri zisťovaní finančnej situácie svojho syna - dlžníka, nakoľko v odvolacom konaní za tým účelom neprodukoval žiaden dôkaz.

34. Ako už bolo uvedené vyššie, zákon ukladá blízkym osobám dlžníka povinnosť vynaloženia náležitej starostlivosti smerujúcej k rozpoznaniu úmyslu dlžníka odporovaným úkonom ukrátiť veriteľa. Odvolací súd je toho názoru, že konanie žalovaného v súvislosti s uzatvorením odporovanej dohody o vyporiadaní dedičstva nesvedčí o jeho snahe zistiť, alebo sa aspoň dozvedieť o úmysle syna (dlžníka) ukrátiť veriteľa. Žalovaný nepreukázal žiadnym spôsobom, že by v tejto súvislosti vyvinul takú relevantnú činnosť, z výsledkov ktorej by mohol ukracujúci úmysel syna (dlžníka) rozpoznať, alebo sa o ňom aspoň dozvedieť.

35. Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

36. Na základe skutkového stavu tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, odvolací súd dospel k záveru, že žalovaný v súvislosti s predmetnou dohodou o vyporiadaní dedičstva v konaní hodnoverne nepreukázal, že vo vzťahu k úmyslu dlžníka ukrátiť veriteľa postupoval s náležitou starostlivosťou, a že ani pri vynaložení náležitej starostlivosti o úmysle svojho syna ukrátiť žalobcu ako jeho veriteľa nemohol vedieť. Odvolací súd preto konštatuje, že obsah odvolania žalovaného nebol spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska odvolacích dôvodov v ňom uvedených,

príčom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by mali za následok zmenu skutkového stavu alebo by sponchybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. Na základe uvedeného dôvodu dospel odvolací súd k záveru, že žalobca preukázal, že sú splnené zákonné predpoklady podľa § 42a ods. 2 Občianskeho zákonníka úspešne odporovať vyššie označenej dohode o vypořádání dedičstva, a preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil vrátane výroku o trovách konania (druhý výrok), pretože okresný súd náležite aplikoval zásadu úspechu v spore podľa ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p.,

37. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 C.s.p., z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p. V predmetnom prípade bol v odvolacom konaní plne úspešný žalobca, preto mu odvolací súd priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

38. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- c) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- d) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- e) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne / dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).